

Анна Юрєєва
Київ, Україна

РОЛЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО МОВНОГО ПОРТФОЛІО В РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСОБИСТОСТІ В РАМКАХ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЕКТУ РАДИ ЄВРОПИ І МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ «МОВНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ»

Швидкість, глобальність, систематичність, незворотність змін створюють велетенський простір для реалізації всіх життєвих можливостей особистості. За цих умов до життєвої компетентності висуваються додаткові вимоги.

Сучасний громадянин України постає перед викликом сучасного суспільства швидко адаптуватись у мінливих життєвих ситуаціях, критично мислити, використовувати набуті знання та вміння в навколишній дійсності, бути здатним генерувати нові ідеї, приймати нестандартні рішення, творчо мислити; уміти добувати, переробляти інформацію, одержану з різних джерел, застосовувати її для індивідуального розвитку та самовдосконалення.

У Проекті Ради Європи і Міністерства освіти і науки України «Розвиток мовної політики України» визначена основна мета і принципи мовної політики України:

- запровадження в освітній простір України інноваційних змін, спрямованих на наближення до стандартів мовної освіти країн Європейського Союзу, що є важливою умовою інтеграції **України** в європейський освітній, культурний, економічний простір, гармонійного розвитку нашої країни, удосконалення демократичних інститутів, гуманізацію та гармонізацію суспільства в цілому;

- систематизація, узагальнення та вдосконалення підходів до змісту мовної освіти в Україні на законодавчому та концептуальному рівнях;

- покращення якості та практичної спрямованості мовної освіти опанування іноземними мовами на рівні, достатньому для спілкування, здобуття освіти та професії, саморозвитку та вдосконалення особистості протягом життя.

Основні принципи мовної політики Ради Європи сприяння розвитку:

- плюрилінгвізму (здатності спілкуватися протягом життя кількома мовами в залежності від ситуації та потреб);

- лінгвістичної розмаїтості (Європа є багатонаціональною й багатомовною, усі її мови є однаково цінними як засіб спілкування й виразу ідентичності, право на використання рідної мови гарантується);

- взаєморозуміння (вивчення мов є основною умовою здійснення міжнаціонального спілкування та сприйняття культурних особливостей інших народів);

- демократичного громадянства (участь у демократичних і соціальних процесах багатомовного суспільства стає можливою за умови розвитку плюрилінгвістичної компетенції громадян);

- навчання протягом життя (розвиток мовних стратегій та компетенцій допомагає здійсненню тривалого навчання протягом життя);

- соціальної згуртованості (рівність можливостей розвитку всіх громадян через освіту, подальшу професійну діяльність, мобільність, доступ до інформації та культурних цінностей залежить від доступу до мовної освіти протягом життя).

Завдання освітнього закладу - формувати життєві компетентності, які являють собою життєвий досвід особистості, необхідний для розв'язання життєвих завдань і продуктивного здійснення життя як індивідуального проекту. Освіта має набути інноваційного характеру. Звідси – необхідність формувати особистість, здатну до сприйняття та творення змін. Розробка нових програм з іноземних мов для загальноосвітніх та вищих навчальних закладів, сучасне навчально-методичне забезпечення вивчення іноземних мов стали своєчасним відгуком на сучасне замовлення суспільства. У документах, які базуються на рекомендаціях Ради Європи, закладено принципи комунікативного спрямування особистісної орієнтації, автономії учня або студента, навчання, взаємопов'язаного з видами мовленнєвої діяльності, що реалізують один із ключових принципів загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти - «Іноземні мови - для життя».

Мовний портфоліо («ENGLISH LANGUAGE PORTFOLIO»), розроблений Лінгвістичним Комітетом Ради Європи з метою стандартизації вимог до вивчення, викладання й оцінювання досягнень у галузі вивчення іноземних мов громадянами європейських країн, було презентовано в Україні у 2003 році після опрацювання у 15-ти країнах Європейського Союзу.

Європейський мовний портфоліо, розроблений за допомогою установ Ради Європи, передбачає три основні рівні володіння іноземною мовою та мовленнєвими компетенціями – А, В, С. Рівні визначаються за основними видами мовленнєвої діяльності:

- розуміння (усної форми мови - аудіювання та письмової - читання);
- говоріння (монолог як форма продуктивного говоріння або полілог як інтерактивне говоріння);

- письмо як окремий продуктивний вид мовленнєвої діяльності.

Які задачі вирішує мовний портфоліо?

Мовний портфоліо розроблено з метою:

- стимулювати вивчення людиною іноземної мови згідно з будь-яким загально рекомендованим рівнем упродовж усього життя людини;

- зробити процес вивчення мови більш прозорим та ясным;

- формувати самоосвітню компетентність учня і студента, що дозволяє йому аналізувати й усвідомлювати власний шлях навчання, а також впливати на нього;

- формувати інноваційну особистість, розвивати вміння конструювати свої знання, орієнтуватись в інформаційному просторі; ставити перед собою задачі й поетапно розв'язувати їх;

Виходячи з цього, можна зазначити, що мовний портфоліо є особисто зорієнтованою формою роботи, автентичним видом оцінювання, який адресується учневі, розроблений для нього, спрямований на виявлення та розвиток творчих здібностей кожної дитини. Упровадження такої форми діяльності, як європейський мовний портфоліо, означає вихід на новий рівень самосвідомості учня, де він вибирає, оцінює, контролює процес навчання, роблячи його безперервним і сталим.

В Україні вже є досвід використання розробок мовного портфоліо для учнів шкіл, представлений О. Карпю'к. Для представників дорослої учнівської аудиторії (студенти, аспіранти і т.д.) існує затверджена Радою Європи стандартна версія Мовного Паспорта з інформацією про рівні володіння мовами. Ця версія вже сьогодні береться до уваги у вирішенні проблем з подальшою освітою і працевлаштування в країнах Європи. Для забезпечення підготовки висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців варто направляти дії на розробку стандартів для вищих навчальних закладів України. Економічна ситуація в Україні потребує створення спільних підприємств, міжнародних компаній. Випускники ВНЗ стикаються з мовною проблемою в момент пошуку роботи, особливо у випадках, коли необхідно вести документацію російською, українською, або навіть англійською мовами. Для майбутньої перспективи наших випускників проект Європейського Мовного Портфоліо важливо впроваджувати в українську освіту вже сьогодні.

References:

Коваленко О. Я. «Проект Ради Європи і Міністерства освіти і науки України «Розвиток мовної політики України»»

Палєєва Н. «АНГЛІЙСЬКА МОВА».

Яковіна Т. «Портфоліо в розвитку інноваційної особистості».

Європейське Мовне Портфоліо: Методичне видання / Уклад. О.Карпюк.
- Тернопіль: Лібра Терра, 2008 - 112 с.

European language portfolio_[Electronic resource]. – Mode of access:
www.coe.int/portfolio;

European language portfolio_[Electronic resource]. – Mode of access
www.cilt.org.uk/elp.htm;

European language portfolio_[Electronic resource]. – Mode of access:
www.nacell.org.uk/elp.htm

Electronic European language portfolio [Electronic resource]. – Mode of
access: _ www.eelp.gap.it;

European language portfolio [Electronic resource]. – Mode of access:
www.europeestaalportfolio;